

Helsingin eurooppalainen koulu

OPETUSSUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1. KOULUN TYÖN PERUSTA	3
1.1 Arvoperusta	3
1.2 Koulun tehtävä ja toiminta-ajatus.....	3
1.3 Koulun kasvatuksen ja opetuksen yleiset tavoitteet.....	3
2. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	4
2.1. Oppimiskäsitys	4
2.2. Toimintakulttuuri ja oppimisympäristö	4
2.2.1 Fyysinen oppimisympäristö	5
2.2.2 Psyykinen ja sosiaalinen oppimisympäristö.....	5
2.2.3 Pedagoginen oppimisympäristö	6
2.3 Työtavat ja opetusmenetelmät	6
2.3.1 Esikoulu.....	6
2.3.2 Alakoulu ja yläkoulu-lukio.....	6
2.4. Oppilaiden osallisuus.....	7
3. OPETUKSEN RAKENNE JA OPETUSJÄRJESTELYT	7
3.1 Koulun rakenne.....	7
3.2 Tuntijako	8
3.3 Kieliohjelma.....	8
3.4 Eri kielten käyttäminen opetuksessa ja kieliosastojen välinen yhteistyö	8
3.5 Vieraskielisen opetuksen periaatteet	9
3.6 Kaavio 1.....	10
3.7 Kaavio 2.....	11
4. OPISKELUN TUKI JA OHJAUS.....	12
4.1 Tehostettu tuki	12
4.1.1 Tukiopetus	12
4.1.2 Erityisopetussuunnitelma.....	12
4.2 Ohjauksen järjestäminen.....	13
5. HYVINVOINNIN TUKIPALVELUT	13
5.1 Oppilashuolto.....	13
5.2 Poissaolot.....	14
5.3 Muut hyvinvoinnin tukipalvelut.....	14
5.3.1 Kouluruokailu	14
5.3.2 Koulumatkat	14
5.3.3 Vakuutukset.....	15
6. YHTEISTYÖ OPETUKSEN JA OPISKELUN TUKENA	15
6.1 Kodin ja koulun yhteistyö.....	15
6.2 Koulutuksen nivelvaiheisiin liittyvä yhteistyö	16
6.3 Yhteistyö lähiyhteisöjen ja muiden hallintokuntien kanssa.....	16
6.4 Työelämäyhteistyö	16
6.5 Kansainvälinen yhteistyö	17
7. OPPILAAN ARVIOINTI	17
7.1 Arviointi esikoulussa	17
7.2 Oppilaan arvioinnin periaatteet muilla kouluasteilla.....	17
7.2.1 Alakoulu.....	18
7.2.2 Alakoulun todistukset ja niihin merkittävät tiedot	18
7.2.3 Vuosiluokan suorittaminen hyväksytysti ja opinnoissa eteneminen alakoulussa.....	19
7.2.4 Siirtyminen yläkoulu-lukioon.....	19
7.3. Oppilaan arviointi yläkoulu-lukiassa	20
7.3.1 Arviointiasteikko ja arvioinnin käytännöt yläkoulu-lukiassa	20
7.3.2 Yläkoulu-lukiassa käytettävät todistukset ja niihin merkittävät tiedot	22

7.3.3 Vuosiluokan suorittaminen hyväksytysti ja opinnoissa eteneminen luokilla S1-S7.....	22
7.3.4 Harmonisoidut kokeet	23
7.3.5 Eurooppalainen ylioppilastutkinto.....	23
8. KOULUN TOIMINNAN ARVIOINTI	23
8.1 Koulun arvioinnin menetelmät.....	23
8.2 Opettajan työn arviointi.....	24
9. Opetuksen ainekohtaiset tavoitteet ja sisällöt	24

1. KOULUN TYÖN PERUSTA

1.1 Arvoperusta

Helsingin eurooppalaisen koulun toiminta pohjautuu erilaisuuden kunnioittamiseen ja yhteistyöhön niin paikallisten kuin kansainvälistenkin toimijoiden kanssa. Koulu tukee oppilaiden kielellisen ja kulttuuri-identiteetin rakentumista ja kasvattaa aktiiviseen eurooppalaisuuteen sekä kansainvälisyyteen.

1.2 Koulun tehtävä ja toiminta-ajatus

Helsingin eurooppalainen koulu on valtion koulu, jonka rakenne pohjautuu Eurooppa-koulujen koulutusrakenteeseen ja joka antaa Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmiin perustuvaa opetusta. Koulussa on kaksivuotinen esikoulu, joka aloitetaan 4-vuotiaana, viisivuotinen alakoulu ja seitsenvuotinen yläkoulu-lukio. Tavoitteena on, että oppilaat voivat suorittaa päättötutkintona European Baccalaureate eli EB-tutkinnon. Koulu toimii yhteistyössä Eurooppa-koulujen ja pääkaupunkiseudun eri kouluasteita edustavien koulujen kanssa.

Helsingin eurooppalainen koulu tarjoaa monipuolista ja korkealaatuista kasvatusta ja opetusta erilaisista kielellisistä ja kulttuurisista taustoista tuleville lapsille ja nuorille. Koulun erityisenä painotuksena ovat eurooppalainen ulottuvuus sekä monikulttuurisuus ja monikielisyys. Koulu antaa valmiudet siirtyä jatkamaan opintoja myös muihin kansallisiin tai kansainvälisiin järjestelmiin.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden ikä, tausta ja yksilölliset edellytykset. Koulun keskeisenä periaatteena on tukea ja kannustaa oppilaita, jotta he voivat suoriutua opinnoistaan mahdollisimman hyvin. Koulu edistää myös oppilaiden hyvinvointia ja vahvistaa välittämisen, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuuria yhteistyössä kotien kanssa.

1.3 Koulun kasvatuksen ja opetuksen yleiset tavoitteet

Helsingin eurooppalainen koulu tukee oppilaiden kasvua tasapainoisiksi terveen itsetunnon omaaviksi ihmisiksi sekä aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Oppilaita kasvatetaan vastuullisuuteen ja yhteistyöhön sekä toimintaan, joka pyrkii ihmisryhmien, kansojen ja kulttuurien väliseen suvaitsevaisuuteen ja luottamukseen. Opetuksen tavoitteena on edistää myös ihmisyyttä ja eettisiä valmiuksia sekä valmiuksia elää ja toimia kestävän kehityksen edellyttämällä tavalla.

Koulu tarjoaa oppilailleen aineksia ja virikkeitä avartaa ja syventää maailmankuvaansa sekä hankkia monipuolista tietoa ja osaamista. Kasvatuksen ja opetuksen avulla kehitetään myös oppilaiden taitoja kuten vuorovaikutustaitoja, tiedonhankinnan ja -käsittelyn taitoja, ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja sekä oppimaan oppimisen ja työskentelyn taitoja.

Tavoitteena on:

- vahvistaa oppilaiden omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiä;
- varmistaa äidinkielen hallinta ja vieraiden kielten korkeatasoinen osaaminen;
- kehittää matemaattista ja luonnontieteellistä osaamista;
- edistää yhteiskunnallisessa toiminnassa tarvittavaa tietämystä ja valmiuksia toimia demokraattisen yhteiskunnan valistuneina kansalaisina;
- kehittää osaamista, joka auttaa ymmärtämään oman maan, Euroopan ja koko maailman sosiaalista, poliittista, taloudellista ja aatteellista kehitystä myös historiallisesta näkökulmasta;
- kehittää ja rohkaista oppilaiden omaa taiteellista luovaa ilmaisua sekä lisätä eri taiteenalojen ja eurooppalaisen kulttuurin tuntemusta;
- kehittää oppilaiden liikunnallisia taitoja ja edistää terveiden elintapojen omaksumista;

- kehittää oppilaiden mediataitoja sekä tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvää sisällöllistä ja teknistä osaamista;
- ohjata oppilaita jatko-opintoihin ja uranvalintaan liittyvissä kysymyksissä;
- tukea oppilaiden persoonallista, sosiaalista sekä tiedollista ja taidollista kasvua ja näin luoda edellytyksiä hyvinvointiin ja elinikäiseen oppimiseen.

2. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

2.1. Oppimiskäsitys

Käsitys oppimisesta vaikuttaa kaikkeen koulun toimintaan. Se vaikuttaa erityisesti siihen, millaisia pedagogisia toimintamalleja ja ratkaisuja käytetään erilaisissa opetus- ja oppimistilanteissa. Nykyinen oppimista koskeva tutkimus on vahvistanut käsitystä, jonka mukaan oppimisessa olennaista on päättely, ymmärtäminen ja tiedon soveltaminen erilaisissa fyysisissä, sosiaalisissa ja kulttuurisissa konteksteissa. Oppiminen nähdään yksilön sisäisenä jäsentyneen tieto- ja taitorakenteiden konstruointina eikä vain tiedon siirtymisenä opettajan mielestä oppijan mieleen. Oppimisessa ei myöskään ole kyse staattisten tietorakenteiden omaksumisesta, vaan tietoja on osattava soveltaa uusissa tilanteissa ja kehittää itse uutta tietoutta. Nämä ovat keskeisiä kompetensseja, joita yksilö tarvitsee niin henkilökohtaisessa elämässään kuin yhteiskunta- ja työelämässä eri oppiaineisiin liittyvien tietojen ja taitojen lisäksi. Vaikka koulu ei vielä valmistakaan tietyn alan tai ammatin asiantuntijoita, on erittäin tärkeää, että koulu tuottaa todellista osaamista ja auttaa oppilaita kehittämään niitä kompetensseja, joita he tulevaisuudessa tarvitsevat.

Helsingin eurooppalaisessa koulussa opetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on tavoitteellista toimintaa opettajan ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa toisten oppijoiden, opettajan ja ympäristön kanssa. Oppiminen on aktiivinen ja päämääräsuuntautunut, ongelmanratkaisua sisältävä prosessi. Uuden oppiminen edellyttää tietojen ja taitojen liittämistä aikaisemmin opittuun. Omatoiminen ja kriittinen tiedonhankinta, opitun jäsentäminen ja hyödyntäminen sekä tiedon rakentaminen yhdessä toisten kanssa ovat oppimisen keskeisiä osa-alueita.

Käsitys oppimisen luonteesta vaikuttaa myös käsitykseen oppimisen kohteista ja päämääristä sekä opittavasta tiedosta. Helsingin eurooppalaisessa koulussa oppilaille on mahdollisuus omaksua toimintatapoja ja henkisiä työkaluja, joilla he voivat säädellä oppimistaan ja toimintaansa. Tämä edistää tietojen ja taitojen jäsentymistä ja käyttöönottoa erilaisissa tilanteissa. Opetuksen keskeisenä tehtävänä onkin kehittää myös oppilaiden oppimaan oppimisen, ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja. Eri oppiaineissa käytetään sellaisia työtapoja ja opetusmenetelmiä, jotka edistävät edellä mainittujen taitojen kehittymistä.

Oppimiskäsityksen mukaisesti koulussa kiinnitetään huomiota myös opittavan tiedon laatuun. Yksittäisten ja irrallisten tietojen sijaan Helsingin eurooppalaisen koulun opetuksessa painotetaan tietokokonaisuuksia ja niihin liittyviä keskeisiä käsitteitä sekä tiedon soveltamista.

Oppimiskäsitys vaikuttaa myös oppilaan arvioinnin käytänteisiin. Arvioinnin avulla tuetaan oppimisen taitojen kehittymistä ja itseohjautuvuutta.

Oppiminen on kokonaisvaltaista ja siihen vaikuttavat olennaisesti elämykset ja tunteet. Oppimisen ilo, kannustava palaute, myönteiset kokemukset ja vuorovaikutteisuus ovat tärkeitä oppilaan myönteisen minäkuvan kehittymiselle. Oppimisen taitoja kehittämällä luodaan pohja koko elämän kestäväälle oppimiselle.

Hyvän oppimisen tärkeä edellytys on hyvä opetus sekä oppilaan kannustaminen ja auttaminen.

2.2. Toimintakulttuuri ja oppimisympäristö

Toimintakulttuuri muodostuu oppimiskäsityksestä, koulun rakenteista, sosiaalis-psykologisista käytänteistä sekä erilaisista säännöistä ja sopimuksista. Koulun toimintakulttuuri vaikuttaa oppimisympäristön rakenteisiin, erityisesti pedagogisiin käytäntöihin. Näin ollen se vaikuttaa merkittävästi kasvatukseen ja opetukseen sekä sitä kautta oppimiseen.

Helsingin eurooppalaisen koulun käytännöt on rakennettu johdonmukaisesti tukemaan kasvatus- ja opetustyölle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena on avoin ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri, joka tukee yhteistyötä niin koulun sisällä kuin kotien ja muun yhteiskunnan kanssa. Aikuisten ja oppilaiden vuorovaikutussuhteet ovat olennainen osa koulun toimintakulttuuria. Tärkeää on se, miten aikuinen kohtaa oppilaan ja miten oppilas tulee kuulluksi.

Vastuu oppimisympäristön kehittämisestä on koulun henkilöstöllä. Oppilaat ovat mukana oppimisympäristön suunnittelussa ikäkautensa edellytysten mukaisesti. Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa turvallista ja hyvää oppimisympäristöä ja sen kehittämistä.

2.2.1 Fyysinen oppimisympäristö

Vanha, historiallisesti merkittävä koulurakennus sijaitsee keskellä kaupunkia ja tarjoaa oppilaille hyvät puitteet yhdessä oppimiselle. Koulun keskeinen sijainti mahdollistaa pääkaupunkiseudun rakennetun ympäristön, luonnon sekä kulttuuripalvelujen monipuolisen käytön.

Oppimista tukevat välineet ja laitteet ovat ajanmukaisia. Jokaisen yhteisön jäsenen kantaessa vastuunsa koulun omaisuudesta, välineiden ja oppimateriaalien saatavilla oleminen ja käyttövalmius varmistetaan. Näin jokaisella on tasapuoliset mahdollisuudet opiskella ja tehdä työtä.

Oppilaan kasvamista tietoyhteiskunnan jäseneksi tuetaan eri oppiaineiden tunneilla annettavalla tieto- ja viestintäteknikan opetuksella sekä tietotekniikkaa hyödyntäen muuten opetuksessa. Ylemmillä luokilla tietotekniikkaa opetetaan omana oppiaineenaan. Luokkiin on sijoitettu tietokoneita ja lisäksi käytössä on kannettavia tietokoneita sekä tieto- ja viestintäteknikan opetustilat. Oppilaiden käytössä on yleinen tietoverkko sekä koulun sisäinen verkko.

2.2.2 Psykykinen ja sosiaalinen oppimisympäristö

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö tukee oppilaan kasvua, oppimista ja itseohjautuvuutta sekä antaa mahdollisuuden oman toiminnan arviointiin. Se ottaa huomioon erilaiset oppijat ja oppimisen tavat, innostaa ja kannustaa oppimiseen sekä tarjoaa haasteita kasvulle ja kehittymiselle. Erityistä huomiota kiinnitetään oppimisen esteiden ja oppimisvaikeuksien varhaiseen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen.

Kouluun pyritään luomaan yhteisöllinen ja ystävällinen ilmapiiri, jossa kaikki kunnioittavat toisiaan ja suvaitsevat erilaisuutta. Viestintä- ja vuorovaikutustaitojen sekä ihmissuhdetaitojen harjoittelu lisää oppilaiden itsetuntemusta.

Koulun kaikki opettajat ja muu henkilökunta ottavat yhteisesti kasvatusvastuun ja huolehtivat kaikista oppilaista. Oppimisympäristön turvallisuutta vaarantaviin asioihin puututaan heti. Koko koulun yhteiset järjestyssäännöt ja muut yhdessä sovitut toimintaohjeet tähtäävät hyvinvoinnin edistämiseen sekä kiusaamisen ehkäisyyn. Yhteiset pelisäännöt eletään todeksi luokkien arjessa ja ne näkyvät koulun toimintakulttuurissa.

On tärkeää, että oppilaat kasvavat avoimiksi uusille kokemuksille ja oppivat toimimaan joustavasti muuttuvissa tilanteissa. Oppilaiden sitoutuneisuutta edistetään antamalla heille mahdollisuuksia osallistua omaa koulupolkuaan koskevaan suunnitteluun ja päätösten tekemiseen.

2.2.3 Pedagoginen oppimisympäristö

Oppimisympäristön muokkaaminen oppilaiden erilaisuuden ja erilaisen tavan oppia huomioivaksi on opettajan tärkeä tehtävä. Luokassa opettaja huomioi erilaiset oppijat opetusta, oppimisprosesseja ja työtapoja suunnitellessaan sekä eriyttämällä ja antaen tukiovetusta.

Oppilaan terveen itsetunnon ja oppimisen tukemiseksi sekä realistisen käsityksen muodostamiseksi omista tiedoistaan ja taidoistaan käytetään erilaisia arviointitapoja. Yhteistyö sekä hyvä vuorovaikutus oppilaan, vanhempien ja opettajan välillä lisää oppilaan sitoutumista ja motivoitumista koulutyöhön.

2.3 Työtavat ja opetusmenetelmät

Koulun työtavoissa ja opetusmenetelmissä konkretisoituu käsitys oppimisesta ja opettamisesta. Helsingin eurooppalaisessa koulussa käytetään monipuolisia, oppilaita aktivoivia ja osallistavia työtapoja ja opetusmenetelmiä, jotka tukevat syvällistä tietojen ja taitojen omaksumista. Tietojen ja taitojen oppimisen lisäksi työtapojen ja opetusmenetelmien avulla kehitetään oppimisen ja ajattelun taitoja, työskentelytaitoja sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Koulussa edistetään hyvää oppimista opettajan kannustavan ja hyväksyvän suhtautumisen avulla. Oppilaita rohkaistaan käyttämään voimavarojaan ja edellytyksiään luomalla tilanteita, joissa heillä on mahdollisuus vahvistaa luottamusta omiin kykyihinsä ja kehittää osaamistaan. Koulussa käytettävät työtavat ja opetusmenetelmät antavat oppilaille mahdollisuuden esittää omia näkemyksiään ja ideoitaan vuorovaikutuksessa opettajan ja muiden oppilaiden kanssa myönteisessä ilmapiirissä.

Opetusmenetelmissä ja työtavoissa otetaan huomioon oppilaiden ikä ja kehitysvaihe sekä erilaiset edellytykset ja tavat oppia. Oppilaille on mahdollisuus elämykselliseen ja ikäkaudelle ominaiseen luovaan toimintaan. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa.

2.3.1 Esikoulu

Esikoulu on lapsen ensimmäinen kontakti koulumaailmaan. Helsingin eurooppalaisen koulun esikoulussa lähtökohtana on lapsikeskeinen toiminta, jossa lapset saavat innostavia ja miellyttäviä oppimiskokemuksia.

Opettämisen ja oppimisen tarkoitus varhaisvuosina on tukea ja seurata lasten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia sekä sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä. Esikoulun opetussuunnitelma on kokonaisvaltainen eikä oppimisen eri osa-alueita erotella toisistaan. Opetussuunnitelma tarjoaa leikkiin perustuvia kokemuksia, jotka antavat lapsille valmiuksia alakoulun aloittamiseen. Lapset osallistuvat moniin liikunnallisiin, kielellisiin ja taiteellisiin aktiviteetteihin ja he tutustuvat myös tieto- ja viestintätekniikkaan.

Toiminnan suunnittelu ja toteutus perustuvat lasten yksilöllisiin tarpeisiin ja kiinnostuksenkohteisiin. Keskeisiä toimintatapoja ovat leikkiminen, tekeminen, tutkiminen ja kokeileminen.

2.3.2 Alakoulu ja yläkoulu-lukio

Helsingin eurooppalaisessa koulussa käytetään eri tiedonaloille ominaisia työtapoja ja menetelmiä ja painotetaan tutkivaa, toiminnallista ja ongelmalähtöistä lähestymistapaa.

Opettajan tehtävänä on opettaa ja ohjata sekä yksittäisen oppilaan että koko ryhmän oppimista ja työskentelyä. Opetusmenetelmät ja työtavat valitaan niin, että ne

- virittävät halun oppia;
- rohkaisevat ja aktivoivat oppilaita työskentelemään;
- ottavat huomioon oppimisen prosessuaalisen ja tavoitteellisen luonteen;
- edistävät jäsentyneen tietorakenteen muodostumista sekä taitojen oppimista ja niissä harjaantumista;
- kehittävät tiedon hankkimisen, soveltamisen ja arvioimisen taitoja;
- tukevat laaja-alaisen, oppiainerajat ylittävän tietämyksen ja osaamisen kehittymistä sekä oppiaineiden välistä yhteistyötä;
- tukevat oppilaiden keskinäisessä vuorovaikutuksessa tapahtuvaa oppimista;
- edistävät sosiaalista joustavuutta, kykyä toimia rakentavassa yhteistyössä sekä vastuun kantamista toisista;
- tarjoavat monipuolisia kielellisiä virikkeitä;
- kehittävät valmiuksia ottaa vastuuta omasta oppimisesta, arvioida sitä sekä hankkia palautetta oman toiminnan reflektointia varten;
- auttavat oppilasta tiedostamaan omaa oppimistaan sekä mahdollisuuksiaan vaikuttaa siihen;
- kehittävät oppilaiden oppimisstrategioita ja taitoja soveltaa niitä uusissa tilanteissa.

2.4. Oppilaiden osallisuus

Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen on demokratian toteutumisen edellytys. Helsingin eurooppalaisessa koulussa kehitetään erityisesti oppilaiden osallisuutta ja osallisuuden kautta tuetaan hyvää oppimista, ihmiseksi ja vastuulliseksi yhteiskunnan jäseneksi kasvamista.

Oppilaiden osallisuudella tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa lapset ja nuoret asettavat tavoitteita, keskustelevat ja pohtivat eri ratkaisuja sekä tekevät päätöksiä ja kantavat vastuun tekemisistään. Toiminta tarjoaa osallisuuden kokemuksen kaikille lapsille ja nuorille. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin ja saada aikaan muutosta elinympäristössään.

Oppilaiden osallisuuden tavoitteena on antaa lapsille kokemuksia mahdollisuudesta vaikuttaa yhteisiin asioihin sekä omaa kouluyhteisöä koskeviin päätöksiin. Tavoitteena on myös myönteisen ilmapiirin ja hyvän yhteishengen ylläpitäminen sekä elinympäristössä tapahtuvan muutoksen aikaansaaminen tarvittaessa.

Koulussa toimii kaksi oppilaskuntaa; luokkien P1-P5 oppilaille omansa sekä luokkien S1-S7 oppilaille omansa. Oppilaskuntatoiminta kehittää oppilaiden valmiuksia toimia omien ryhmiensä edustajina ja harjaantua neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Hallituksen muodostavat molemmissa oppilaskunnissa luokkien oppilaiden edustajat. Oppilaat valitsevat kouluvuoden alkaessa omasta luokastaan hallituksen jäsenen sekä hänelle varajäsenen. Oppilaskunta laatii itselleen lukuvuosittain toimintasuunnitelman ja toimintaa ohjaavat koulun toimintasuunnitelmassa nimetyt opettajat.

Oppilaskunnat osallistuvat vuosittain koulun toimintasuunnitelman ja – kertomuksen laatimiseen soveltuvin osin sekä tekevät yhteistyötä erikseen sovittavalla tavalla opettajakunnan kanssa. Yläkoululukion oppilaskunnan valitsema edustaja on jäsenenä koulun johtokunnassa keskustelemassa ajankohtaisista asioista.

Oppilaat ovat myös muulla tavoin ikäkautensa suomien mahdollisuuksien mukaan opettajansa johdolla mukana koulun ajankohtaisten asioiden käsittelyssä. Sellaisia ovat esimerkiksi koulun yhteisten toimintasääntöjen ja – ohjeiden, teemaviikkojen ja tapahtumien suunnittelu.

3. OPETUKSEN RAKENNE JA OPETUSJÄRJESTELYT

3.1 Koulun rakenne

Helsingin eurooppalaisen koulun opetus jakautuu kaksivuotiseen esikouluun (N1 – N2), viisivuotiseen alakouluun (P1 – P5) sekä seitsenvuotiseen yläkoulu-lukioon (S1 – S7).

3.2 Tuntijako

Helsingin eurooppalaisen koulun tuntijako myötäilee Eurooppa-koulujen tuntijakoa. Oppiaineissa ja tuntimäärissä on pieniä poikkeamia. Uskonnon/elämänkatsomustiedon sijaan opetetaan uskontotietoa ja yläkoulu-lukion 3. – 5. vuosiluokkien opetukseen sisältyy muista Eurooppa-kouluista poiketen kaikille yhteisenä oppiaineena terveystietoa. Tietotekniikka on pakollinen oppiaine myös yläkoulu-lukion 3. luokalla (ks. kaaviot sivuilla 10 ja 11).

3.3 Kieliohjelma

Koulussa on kolme kieliosastoa: suomen-, englannin- ja ranskankielinen kieliosasto. Toisena kielenä (L2) alakoulun ensimmäiseltä vuosiluokalta lähtien oppilaat opiskelevat englantia, ranskaa tai saksaa. Toisesta kielestä käytetään myös nimitystä välinekieli. Kolmantena kielenä (L3) oppilaat opiskelevat yläkoulu-lukion toiselta vuosiluokalta alkaen suomea, ruotsia, englantia, ranskaa tai saksaa. Neljäntenä kielenä (L4) yläkoulu neljänneltä vuosiluokalta alkaen oppilaat voivat valintansa mukaan opiskella joko suomea, ruotsia, ranskaa, saksaa, espanjaa tai italiaa. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan voidaan kolmantena (L3) ja neljäntenä (L4) kielenä opettaa myös muita kuin tässä mainittuja Euroopan unionin virallisia kieliä. Koulu voi lisäksi tarjota yläkoulu-lukiossa valinnaisena kieliosaston kielen (L1) ja toisen kielen (L2) syventäviä opintoja, latinaa ja kreikkaa.

Vieraiden kielten opetus toteutetaan ryhmissä, joissa on eri kieliä äidinkielenään puhuvia oppilaita.

Suomalaisille, irlantilaisille ja maltalaisille kategorian I oppilaille voidaan mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan tarjota ruotsin/iirin/maltan kielen opetusta toisena kansallisena kielenä. Ruotsin kielen opetusta voidaan tarjota sitä haluaville suomenkielisille oppilaille suomen kieliosastossa, ja iirin/maltan opetusta kansallisuudeltaan irlantilaisille/maltalaisille.

Kategorian II oppilaille yllä mainittua toisen kansallisen kielen opetusta voidaan antaa vain, jos se ei vaadi uuden opetusryhmän perustamista.

Suomea toisena kansallisena kielenä voidaan tarjota kaikille oppilaille P3-luokalta lähtien.

3.4 Eri kielten käyttäminen opetuksessa ja kieliosastojen välinen yhteistyö

Alakoulun vuosiluokilla 3, 4 ja 5 kaikilla oppilailla on viikoittain kaksi Eurooppa-tuntia, jotka ovat yhteisiä kaikille kieliosastoille. Opetuskielinä käytetään eri kieliosastojen kieliä. Opetuksen sisältö koostuu erilaisista toiminnallisista aktiviteeteista kuten leikeistä ja peleistä. Alakoulussa musiikkia, kuvataidetta ja liikuntaa voidaan opettaa yhteisesti eri kieliosastojen oppilaille kieliosaston kielellä, välinekielillä (L2) tai suomeksi.

Yläkoulu-lukion kolmannella luokalla historia ja maantieto -oppiaine ja neljänneltä vuosiluokalta alkaen historia, maantieto, sekä taloustieto ja yhteiskuntaoppi / taloustieto / taloustiedon perusteet opetetaan välinekielellä (L2).

Yläkoulu-lukion kahdella viimeisellä luokalla (S6-S7), jos 4 viikkotunnin oppimäärää historiassa ja/tai maantiedossa ei voida järjestää oppilaan omalla välinekielellä (L2), oppilas voi rehtorin päätöksellä opiskella sen jollakin toisella välinekielellä edellyttäen, että tämä kieli ei ole oppilaan L1-kieli.

Yläkoulu-lukiossa musiikki, kuvataide ja liikunta sekä 4. luokalta alkaen tietotekniikka opetetaan yhteisesti eri kieliosastojen oppilaille joko kieliosaston kielellä, yhdellä tai useammalla välinekielellä (L2) tai suomeksi.

Koulu voi tarvittaessa järjestää tiettyjen oppiaineiden (esimerkiksi uskontotieto) opetuksen oppilaan välinekielillä (L2) tai suomeksi.

Kieliosastot ovat keskenään tiiviissä yhteistyössä suunnitellen ja toteuttaen opetusta yhdessä. Keskinäisellä yhteistyöllä varmistetaan myös, että kielten opetus tukee eri oppiaineiden opetusta kyseisillä kielillä. Kieliosastojen myötä koulussa kohtaavat erilaiset opetuskulttuurit. Kieliosastojen yhteistyön ja vuorovaikutuksen tulee tukea opetuksen yhtenäisyyttä sekä yhteistä näkemystä koulun tavoitteista ja toimintakulttuurista.

3.5 Vieraskielisen opetuksen periaatteet

Koulun kaikki oppilaat joutuvat tilanteisiin, joissa opetuskieli ei ole heidän äidinkieltensä. Lisäksi osa oppilaista – ne, joiden äidinkieli on jokin muu kuin kieliosastojen kielet – saa opetusta käytännöllisesti katsoen pelkästään muulla kuin omalla äidinkielellään. Muulla kuin omalla äidinkielellä opiskelu voi olla oppilaalle etenkin opetuksen alkaessa hyvin kuormittavaa, ja oppimistulokset voivat yksittäisen oppilaan kohdalla jäädä heikommiksi kuin äidinkielisessä opetuksessa, ellei asiaan kiinnitetä erityistä huomiota. Vieraskielisessä opiskelussa keskeisiä periaatteita on useiden eri aistien hyödyntäminen (kuulo, näkö ja liike), toiminnallisuus, pääasioiden korostaminen, ymmärtämisen varmistaminen eri tavoin, selkeä puhe ja opettajajohtoisten tuokioiden lyhyys. Oppimateriaalien sopivaan kielelliseen vaatavuustasoon on kiinnitettävä huomiota.

Oppilaalle, jonka äidinkieli on jokin muu kuin kieliosaston kieli, annetaan tarvittaessa tukiopetusta kieliosaston kielessä hänen aloittaessaan koulunkäynnin kyseisessä kieliosastossa. Kaikille oppilaille, joiden äidinkieli on jokin muu EU-kieli kuin kieliosaston kieli, järjestetään mahdollisuuksien mukaan oman äidinkielen opetusta, jonka koulu voi tarvittaessa toteuttaa yhteistyössä esimerkiksi Helsingin kaupungin opetusviraston, jonkin muun opetuksen järjestäjän tai jonkin Eurooppa-koulun kanssa.

Koulun johtokunta on hyväksynyt yleiset periaatteet oppilaan kieliosaston valinnasta ja oman äidinkielen (L1) opetuksesta. Asiakirja on saatavana koulusta.

3.6 Kaavio 1

HELSINGIN EUROOPPALAISEN KOULUN TUNTIJAKO, alakoulu ja yläkoulu-lukion luokat 1-5

Voidaan opettaa L2 - kielillä (tai suomeksi)

Valinnaiset aineet

Vapaaehtoiset aineet

		oppitunti = 30 min.		oppitunti = 45 min.		
Alakoulu	luokka	1	2	3	4	5
Kieliosaston kieli (L1)		16	16	9	9	9
Matematiikka		8	8	7	7	7
Toinen kieli (L2)		5	5	5	5	5
Ympäristö- ja luonnontieto		3	3	4	4	4
Kuvataide, musiikki, liikunta		10	10	4	4	4
Uskontotieto		2	2	2	2	2
Eurooppa-tunnit				2	2	2
Virkistys		6	6	3	3	3
vkt/30 min.		50	50	vkt/45min.	36	36
<i>Ruotsi/iiri/malta toisena kansallisena kielenä</i>					3	3

		oppitunti = 45 min.				
Yläkoulu	luokka	1	2	3	4	5
Kieliosaston kieli (L1)		6	5	4	4	4
Matematiikka		4	4	4	4 / 6 ^{*)}	4 / 6 ^{*)}
Toinen kieli (L2)		5	4	4	3	3
Kolmas kieli (L3)			3	3	3	3
Liikunta		3	3	3	2	2
Uskontotieto		2	2	2	1	1
Historia ja maantieto (L2-kielillä luokalla S3)		3	3	3		
Luonnontutkimus		4	4	4		
Kuvataide		2	2	2	2	2
Musiikki		2	2	2	2	2
Tietotekniikka		1	1	1	2	2
Terveystieto				1	1	1
Biologia					2	2
Kemia					2	2
Fysiikka					2	2
Maantieto (L2-kielillä)					2	2
Historia (L2-kielillä)					2	2
Taloustieto ja yhteiskuntaoppi (L2-kielillä)					4	4
Neljäs kieli (L4)					4	4
Latina/Klassinen kreikka					4	4
vkt / 45 min.		32	33	33	32 - 36	32 - 36
<i>Ruotsi/iiri/malta toisena kansallisena kielenä</i>		2	2	2	**)	**)

Lainsäädännössä kieliosaston kielestä käytetään nimitystä äidinkieli.

*) Tuntimäärä riippuu oppilaan valinnasta

***) 4 viikkotunnin oppimäärä; L4-kieltä ei voi tämän lisäksi valita

3.7 Kaavio 2

HELSINGIN EUROOPPALAISEN KOULUN TUNTIJAKO, yläkoulu-lukion luokat 6-7

L1- tai L2 - kielillä (tai suomeksi) opettavat aineet

Pakolliset aineet		Valinnaiset aineet				Vapaehtoiset aineet			
Sarake 1		Sarake 2		Sarake 3		Sarake 4		Sarake 5	
Kieliosaston kieli (L1)	4	Biologia	2	Latina*	4	L1 syventävät opinn.	3	Kokeellinen fysiikka	2
Toinen kieli (L2)	3	Historia (L2-kielillä)	2	Klassinen kreikka*	4	L2 syventävät opinn.	3	Kokeellinen kemia	2
Matematiikka	3	Maantieto (L2-kielillä)	2	Maantieto (L2-kielillä)	4	Matematiikka syvent.	3	Kokeellinen biologia	2
tai		Filosofia	2	Filosofia	4			Tietotekniikka	2
Matematiikka	5			Kolmas kieli (L3)	4			Psykologia	2
Uskontotieto	1			Neljäs kieli (L4)*	4			Sosiologia	2
Liikunta	2			Historia (L2-kielillä)	4			Liikunta	2
				Taloustieto* (L2-kielillä)	4			Musiikki	2
				Fysiikka	4			Kuvataide	2
				Kemia	4			Taloustiedon perusteet	2
				Biologia	4				
				Kuvataide	4				
				Musiikki	4				

Sarakkeen 1 aineet ovat kaikille pakollisia.

Biologia, historia, maantieto ja filosofia valitaan joko sarakkeesta 2 tai 3.

Biologia ei ole pakollinen niille, jotka valitsevat fysiikan tai kemian sarakkeesta 3.

Sarakkeesta 3 tai 4 on valittava vähintään kaksi valinnaisainetta.

Opiskelijan viikkotuntimäärän tulee olla 31 - 36.

Matematiikan syventävät opinnot (sarake 4) voidaan valita ainoastaan, jos sarakkeesta 1 on valittu matematiikan 5 vkt:n oppimäärä.

Kursiivilla merkityjä aineita ei voi valita, jos vastaava oppiaine on valittu sarakkeesta 3.

* Valittavissa ainoastaan, jos ainetta on opiskeltu vuosiluokilla 4 ja 5.

Luokilla S6 ja S7 ruotsin/iirin/maltan voi valita toiseksi kansalliseksi kieleksi (4 vt). Tällöin L4-kieltä ei voi valita.

4. OPISKELUN TUKI JA OHJAUS

Oppilaalla voi eri aikoina ja eri syistä olla vaikeuksia saavuttaa opetussuunnitelman tavoitteita. Oppilasta autetaan oppimisvaikeuksissa eri tukimuodoin, jotka määräytyvät vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Tehokkaan tuen järjestämiseksi keskeistä on varhainen oppimisvaikeuksien tunnistaminen ja tukitoimien aloittaminen. Tässä työssä yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää.

Opetuksen eriyttäminen ja oppilaalle tarjottava yksilöllinen tuki osana luokassa tapahtuvaa opetusta ovat ensisijaiset toimintamuodot, joilla oppilasta tuetaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos tämä tuki osoittautuu riittämättömäksi, oppilaan on mahdollista saada tehostettua tukea ja, erityisopetussuunnitelman hyväksymisen jälkeen, erityistä tukea koulun mahdollisuuksien mukaan.

4.1 Tehostettu tuki ja oppimissuunnitelma

Oppimisen tehostettua tukea järjestetään oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan luokkatyöskentelyssä käytettäviä yleisiä toimenpiteitä tehokkaampia tukitoimia. Tehostetun tuen tarkoituksena on auttaa ja tukea oppilasta siten, että hänellä on tasavertaiset mahdollisuudet suoriutua opinnoistaan yhdessä ikätovereidensa kanssa. Sen tulee kehittää oppilaan oppimaan oppimisen taitoja sekä antaa taitoja ja valmiuksia eri oppiaineiden opiskelussa. Tehostettua tukea voidaan antaa lyhyen ajanjakson kuluessa tai se voi olla kestoajan pitempiä aikoja.

Tehostettua tukea saavalle oppilaalle laaditaan *oppimissuunnitelma*. Suunnitelma tehdään yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajansa sekä oppilaan opettamisesta vastaavien opettajien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Oppimissuunnitelmassa kuvataan, miten opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista tuetaan. Suunnitelmassa asetetaan tuelle tavoitteet sekä määrätään koulun tarjoamat tukimuodot.

4.1.1 Tukiopetus

Tehostetun tuen keskeinen tukimuoto on tukiopetus. Tukiopetuksella tuetaan opinnoissaan tilapäisesti jälkeen jääneiden oppimista tai oppilaita, jotka ovat tulleet koulun oppilaiksi ilman tarvittavia taitoja joissakin oppiaineissa. Aloitteen tukiopetuksen antamisesta oppilaalle tekee ensisijaisesti opettaja. Huoltajalle annetaan tietoa tukiopetuksen järjestämisestä ja sen toteuttaminen suunnitellaan oppimissuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Tukiopetusta järjestetään pääsääntöisesti oppilaan koulupäivän aikana. Koulun vuosisuunnitelmassa kuvataan tukiopetuksen käytännön järjestäminen.

4.2 Erityinen tuki ja erityisopetussuunnitelma

Jos oppimissuunnitelman mukaiset tukitoimet eivät oppilashuoltoryhmän arvion mukaan ole riittävät, oppilaalle tehdään huoltajan hakemuksesta päätös erityisten tukitoimien järjestämisestä ja erityisopetussuunnitelman hyväksymisestä. Päätöksen tekee koulun rehtori. Tukitoimet järjestetään koulun käytössä olevien mahdollisuuksien mukaisesti. Suunnitelman laatimisen yhteydessä voidaan sopia huoltajan osuudesta tukitoimien järjestämiseen. Erityisopetussuunnitelman valmistelee oppilashuoltoryhmä yhdessä oppilasta opettavien opettajien kanssa.

Erityisopetussuunnitelman kirjataan

- kuvaus oppilaan oppimisvalmiuksista ja vahvuuksista, oppimiseen liittyvistä erityistarpeista sekä näiden edellyttämistä opetus- ja oppimisympäristöjen kehittämistarpeista
- oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin yleiset tavoitteet

- kuvaus opetusjärjestelyistä ja -menetelmistä sekä tarvittavista materiaaleista ja välineistä
- luettelo niistä oppiaineista, joissa oppilaan opiskelu poikkeaa muun opetuksen mukaisista tuntimääristä
- niiden oppiaineiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt, joissa oppilaalla on yksilöllinen oppimäärä
- oppilaan edistymisen seurannan ja arvioinnin periaatteet
- koulun järjestämät erityiset tukitoimet
- henkilöt, jotka osallistuvat oppilaan opetus- ja tukipalveluiden järjestämiseen sekä heidän vastuualueensa

Erityisopetussuunnitelman toteutumista arvioidaan ja seurataan säännöllisesti. Suunnitelma laaditaan enintään vuodeksi kerrallaan.

4.3 Ohjauksen järjestäminen

Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta oppiaineiden opiskelussa sekä auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan sekä ennaltaehkäistä opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen. Koulussa annettava ohjaus tukee erityisesti niitä oppilaita, joilla on opiskeluun liittyviä vaikeuksia.

Ohjaustoiminta muodostaa koko opetuksen ajan kestävän jatkumon. Ohjauksen merkitys on erityisen tärkeä nivelvaiheissa eli siirryttäessä esikoulusta alakouluun ja alakoulusta yläkoulu-lukioon. Rehtori ja koko henkilökunta ovat vastuussa tiedon siirtymisestä kouluasteelta toiselle, oppilaan yksilöllisten ja sosiaalisten tarpeiden huomioon ottamisesta nivelvaiheissa sekä opetussuunnitelmallisen ja pedagogisen jatkumon toteutumisesta.

Yläkoulu-lukiossa oppilaalle järjestetään mahdollisuus saada opinto-ohjausta siihen nimetyltä opettajalta. Oppilaalla ja hänen huoltajallaan on mahdollisuus saada tietoa opetuksen työtavoista, valintamahdollisuuksista, tukitoimista ja niiden merkityksestä oppilaan oppimiselle ja tulevaisuudelle. Huoltajalle järjestetään tilaisuuksia neuvotella oppilaan opiskeluun ja oppiainevalintoihin liittyvistä kysymyksistä opettajan/opettajien, oppilaan ja huoltajan yhteisissä tapaamisissa.

5. HYVINVOINNIN TUKIPALVELUT

5.1 Oppilashuolto

Oppilashuollon tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö sekä edistää koulu yhteisön hyvinvointia. Oppilashuolto on oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Oppilashuolto on sekä yhteisöllistä että yksilöllistä tukea ja sen toteuttaminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Keskeisenä periaatteena on ongelmatilanteisiin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Koulu yhteisön turvallinen arki muodostuu oppilaiden hyvinvointia ylläpitävästä ja edistävästä sekä oppimista tukevasta toimintakulttuurista. Arjen huolenpito tarkoittaa välittävää ja kannustavaa vuorovaikutusta, oppilaiden kuulemistä ja varhaista puuttumista sekä tukitoimia luokassa. On tärkeää, että oppilas kokee olonsa koulussa turvalliseksi ja viihtyisäksi sekä tuntee yhteenkuuluvuutta koulu yhteisöön, saa ohjausta, huolenpitoa ja kannustavaa palautetta koulun päivittäisessä arjessa sekä apua ongelmatilanteissa.

Oppilashuoltotyö perustuu luottamukselliseen ja vastuulliseen yhteistyöhön koulun henkilöstön, oppilaiden ja kotien kanssa. Työtä ohjaavat lapsen, nuoren ja heidän huoltajiensa kunnioittaminen ja tiedonsaantia sekä salassapitoa koskevat säädökset.

Oppilashuoltotyön koordinoimiseksi ja kehittämiseksi koulussa toimii säännöllisesti kokoontuva johtokunnan asettama oppilashuoltoryhmä, jonka tehtävät määrätään tarkemmin johtosäännössä. Oppilashuoltoryhmään kuuluvat yleensä rehtori ja/tai apulaisrehtori, erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja ja koulupsykologi. Opettajalla on sekä oikeus että velvollisuus tuoda esille huolensa oppilaan edistymisestä, oppimisen esteistä tai muista oppilaan hyvinvointia haittaavista tekijöistä koulun oppilashuoltoryhmälle.

Oppilashuollon käytänteet täsmennetään opetuksen vuosittaisessa suunnitelmassa. Lisäksi koululla on johtokunnan hyväksymä suunnitelma, jossa kuvataan toimenpiteet sekä työn- ja vastuunjako ongelma- ja kriisitilanteiden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi tai hoitamiseksi: kiusaaminen, väkivalta ja häirintä, mielenterveyskysymykset sekä erilaiset tapaturmat, onnettomuudet ja kuolemantapaukset.

Oppilashuoltopalveluista määrätään erikseen.

5.2 Poissaolot

Oppilaan säännöllinen koulunkäynti on tärkeää hänen edistymisensä ja hyvinvointinsa kannalta. Tästä syystä oppilaiden läsnäoloa seurataan ja poissaoloihin puututaan. Oppilaan huoltajan tulee ilmoittaa sairauspoissaoloista koululle heti koulupäivän ensimmäisen oppitunnin aikana käyttäen koulun ilmoittamia kommunikointitapoja. Mikäli huoltaja ei ota yhteyttä kouluun, koulu on yhteydessä huoltajaan. Useat selvittämättömät poissaolot johtavat aina oppilashuoltoprosessin käynnistymiseen. Jokaisen lukukauden lopussa huoltajat saavat koonnan lapsensa poissaoloista lukukauden aikana.

Alakoulun ja yläkoulu-lukion oppilaan kahta päivää pitemmästä, sairauden aiheuttamasta poissaolosta tulee koululle toimittaa lääkärintodistus.

Koulun rehtori voi huoltajan kirjallisen pyynnön perusteella ja perustellusta syystä myöntää oppilaalle luvan poissaoloon. Anomus tulee tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään kahta viikkoa ennen poissaoloa. Anomuksessa tulee selvittää poissaolon syy ja aika. Huoltajan tulee poissaolon aikana huolehtia siitä, että oppilas suorittaa hänelle annetut koulutehtävät. Luvanvarainen poissaolo voi pääsääntöisesti kestää korkeintaan yhden kouluviikon eikä sitä voi yhdistää koulun virallisiin lomii niiden pidentämiseksi.

Yläkoulu-lukion oppilaiden poissaoloista on lisäksi erillisiä määräyksiä, ks. 7.3.3.

5.3 Muut hyvinvoinnin tukipalvelut

5.3.1 Kouluruokailu

Kouluruokailussa toteutetaan terveys- ja tapakasvatuksen tavoitteita. Oppilaita ohjataan ymmärtämään monipuolisen ravinnon merkitys terveydelle ja hyvinvoinnille sekä kehittämään ruokailutottumuksiaan ja -tapojaan. Oppilaat oppivat huolehtimaan itsestään ja tekemään vastuullisia valintoja. Heitä ohjataan käyttäytymään asiallisesti ja ottamaan toiset huomioon siten, että ruokailutilanteesta muodostuu rauhallinen ja miellyttävä.

Koulu huolehtii ruokailuun liittyvästä kasvatuksesta yhteistyössä kotien kanssa.

5.3.2 Koulumatkat

Yhteistyössä kotien kanssa koulu ohjaa oppilaita vastuulliseen ja turvalliseen sekä kohteliaaseen käyttäytymiseen koulumatkoilla.

5.3.3 Vakuutukset

Helsingin eurooppalaisella koululla on oppilasvakuutus onnettomuustilanteita varten. Vakuutusehdot on saatavana koulusta.

6. YHTEISTYÖ OPETUKSEN JA OPISKELUN TUKENA

6.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Koti ja koulu ovat lapsen ja nuoren tärkeimmät kasvuyhteisöt. Näiden yhteisöjen hyvän keskinäisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön tarkoituksena on tukea jokaisen oppilaan tervettä kasvua, tavoitteellista oppimista ja myönteistä koulunkäyntiä sekä koulun keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Koulu tukee kodin kasvatustehtävää sekä pitää huolta oppilaan kasvusta ja oppimisesta kouluyhteisön jäsenenä. Yhdessä koti ja koulu edistävät oppilaan hyvinvointia sekä pitävät huolen oppimisympäristön turvallisuudesta.

Koululla on aktiivinen rooli kodin ja koulun yhteistyön rakentamisessa sekä asioiden säännöllisessä tiedottamisessa huoltajille. Koululla on käytössä useampia välineitä tiedottamiseen, kuten sähköposti ja sähköinen oppimisympäristö. Koulu antaa tietoa koulun opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista, huoltajien, oppilaiden ja opettajien oikeuksista ja velvollisuuksista, oppilaan opiskeluun liittyvistä asioista, oppilaan arvioinnin perusteista, oppimisen ja hyvinvoinnin tuesta sekä koulun toiminnasta kokonaisuudessaan.

Huoltajilla on mahdollisuus saada tietoa koulusta ja oman lapsensa edistymisestä vanhempainilloissa, joita koulu järjestää vuosittain kaksi jokaisella luokka-asteella. Huoltajilla on pyynnöstä oikeus opettajan tapaamiseen näiden säännöllisten tapaamisten lisäksi. Uusien oppilaiden ja heidän huoltajiensa perehdyttämiseen varataan aikaa. Koulu tarjoaa lisäksi huoltajille mahdollisuuden keskustella oppilaan opintoihin ja oppiainevalintoihin liittyvistä kysymyksistä erilaisissa siirtymävaiheissa.

Koulu tarvitsee opetuksen järjestämistä varten huoltajilta tietoa lapsen kehityksestä, aiemmasta oppimisesta sekä oppimiseen ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Koulu kunnioittaa huoltajien asemaa lapsensa parhaana tuntijana ja edustajana ja odottaa huoltajien kunnioittavan ja tukevan koulun opetus- ja kasvatustehtävää. Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on keskeinen merkitys oppilaan opintojen tukemisessa. Yhteistyö on erityisen tärkeätä asianmukaisen tuen järjestämisessä mahdollisiin oppimisen tai muun kehityksen ongelmiin liittyen.

Koulu käyttää mielellään huoltajien asiantuntemusta ja osaamista opetuksen rikastamisessa esimerkiksi luokkavierailujen, opintokäyntien ja projektien muodossa.

Koulu huolehtii siitä, että huoltajat voivat halutessaan osallistua koulun kasvatustyön suunnitteluun ja arviointiin. Koulu kannustaa kaikkia huoltajia osallistumaan luokan ja koulun vanhempainiltoihin, arviointikeskusteluihin sekä koulun yhteisiin tapahtumiin.

Huoltajien edellytetään kunnioittavan Helsingin eurooppalaisen koulun sääntöjä, tukevan koulun tavoitteita sekä huolehtivan velvollisuuksistaan lapsensa koulunkäynnin suhteen.

Huoltajan tulee vastata lapsensa säännöllisestä koulunkäynnistä ja päivittäisten työaikojen täsmällisestä noudattamisesta. Huoltajan tulee tukea oppilasta suorittamaan saamansa kotitehtävät tunnollisesti, huolehtimaan hyvin koululle kuuluvista materiaaleista ja välineistä sekä toimimaan koulussa koulun yhteisten tavoitteiden ja järjestyssääntöjen mukaisesti.

Koulussa toimii yhdistys (ESHPA), joka edustaa oppilaiden vanhempia. Yhdistys nimeää kahden vuoden välein edustajansa koulun johtokuntaan.

6.2 Koulutuksen nivelvaiheisiin liittyvä yhteistyö

Nivelvaiheisiin liittyvän yhteistyön tavoitteena on edistää oppilaiden menestyksellistä saapumista kouluun, siirtymistä asteelta toiselle tai koulusta toiseen sekä pitää huolta opetuksen eheydestä Helsingin eurooppalaisessa koulussa.

Helsingin eurooppalaisessa koulussa opetus esikoulussa, alakoulussa sekä yläkoulu-lukiossa muodostaa yhtenäisen jatkumon, joka luo pohjan elinikäiselle oppimiselle. Jatkumo näkyy koko koulun toimintakulttuurissa ja eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien tavoitteissa ja sisällöissä. Jatkuvuuden toteutuminen edellyttää koulun kaikkien opettajien osallistumista opetuksen suunnitteluun sekä hyvää yhteistyötä opettajien kesken. Koulun eri kieliosastot toimivat yhteisten linjausten mukaisesti.

Koulussa pidetään huolta eri asteiden opettajien välisestä vuorovaikutuksesta ja oppilaita koskevasta tiedonsiirrosta. Oppilaille järjestetään mahdollisuus tutustua ennalta seuraavaan kouluvaiheeseen sekä tuleviin opettajiinsa. Vastaanottavat opettajat tutustuvat ajoissa tuleviin oppilaisiinsa ja edellisen vaiheen opettajat seuraavat oppilaiden etenemistä näiden siirryttyä seuraavaan vaiheeseen. Nivelvaiheen eri puolilla oleville oppilaille järjestetään yhteisiä aktiviteetteja, jotta tutustuminen uuden vaiheen toimintatapoihin sekä oppilaiden keskinäinen tutustuminen on mahdollista. Ylemmillä luokilla olevat oppilaat toimivat siirtymävaiheessa olevien oppilaiden tukioppilaina. Oppilaita ohjataan ajoissa seuraavan opiskeluvaiheen edellyttämiin työtapoihin ja opiskelutaitoihin. Tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden ja näiden huoltajien ohjaamiseen nivelvaiheissa kiinnitetään erityistä huomiota. Nivelvaiheisiin liittyvistä käytänteistä laaditaan erillinen suunnitelma opetussuunnitelman liitteeksi.

Koulu ottaa uudet oppilaat vastaan ja varaa heille ja heidän vanhemmilleen keskustelu-aikaa kouluun ja opintoihin perehtymiseksi. Oppilaalle annetaan ohjausta ja tukea erityisesti koulutuksen nivelvaiheissa ja valintatilanteissa sekä oppilaan siirtyessä joko toiseen Suomessa sijaitsevaan kouluun tai muussa maassa sijaitsevaan kouluun.

6.3 Yhteistyö lähiyhteisöjen ja muiden hallintokuntien kanssa

Yhteistyön tavoitteena on rikastuttaa opetusta eri tahojen tarjoamilla palveluilla ja käyttää koko pääkaupunkiseutua oppimisympäristönä. Koulu hyödyntää erityisesti pääkaupunkiseudun liikuntapalveluita, kirjastopalveluita ja kulttuuritarjontaa. Oppilaita tutustutetaan pääkaupunkiseutuun ja sen monipuolisiin palveluihin.

Koulu tekee tarpeen mukaan yhteistyötä Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun, Helsingin Saksalaisen koulun, Helsingin yliopiston normaalikoulujen sekä pääkaupunkiseudun kuntien ja näille kuuluvien koulujen kanssa.

6.4 Työelämäyhteistyö

Yhteistyön tavoitteena on monipuolistaa opetusta ja edistää oppilaiden perehtymistä työelämään, eri ammatteihin ja yrittäjyyteen sekä rakentaa koulun ja työelämän välisiä hyviä suhteita.

Helsingin eurooppalaisen koulun oppilaat voivat tehdä eri vuosiluokkien aikana tutustumiskäyntejä työpaikkoihin. Yhteistyöhön sisältyy myös yritysten ja yhteisöjen edustajien vierailuja oppitunneilla, projektitoita, eri alojen tuottaman materiaalin käyttöä opetuksessa sekä työelämään tutustumista (TET). Oppilaiden huoltajien työtehtäviin liittyvää asiantuntemusta hyödynnetään opetuksen rikastamiseksi ja oppilaiden tutustuttamiseksi monipuolisesti työelämään ja ammatteihin.

Yläkoulu-lukion 5. vuoden oppilailla opintoihin sisältyy viikon mittainen työelämään tutustumisjakso (ns. TET-harjoittelu). Tutustumisjakson tavoitteena on luoda pohjaa oppilaan opintoihin ja uraan liittyville valinnoille, antaa kokemuksia työelämästä ja lisätä työn arvostusta. TET-jaksolla oppilas hankkii omakohtaisia kokemuksia työelämästä ja ammateista aidossa ympäristössä. Koulu kannustaa

oppilaita hankkimaan työpaikan itselleen itsenäisesti, mutta tarvittaessa koulu avustaa työpaikan hankinnassa. Oppilaita opastetaan ennen työpaikalle lähtöä työelämän toimintatavoissa ja pelisäännöissä. TET-jaksolla karttuneita tietoja, taitoja ja kokemuksia arvioidaan jakson jälkeen yksilöllisesti ja ryhmissä.

Koulu tekee yhteistyötä pääkaupunkiseudun yritys-elämän ja kolmatta sektoria edustavien yhteisöjen kanssa ja toimii tässä yhteistyössä Opetushallituksen ja Kuluttajaviraston yhteisen ohjeistuksen ("Koulujen ja oppilaitosten sekä yritysten ja yhteisöjen välinen yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi" 1.11.2007) mukaisesti.

6.5 Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on koulun toiminnan jatkuva kehittäminen ja oppilaiden harjaannuttaminen dialogiin eri kielten ja kulttuurien välillä.

Tärkeimpinä yhteistyökumppaneina ovat muissa maissa sijaitsevat Eurooppa-koulut ja akkreditoitujen koulut. Yhteistyö edesauttaa opetuksen kehittämistä ja eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistamista Helsingin eurooppalaisen koulun työskentelyssä. Myös etäopetuksen suomia mahdollisuuksia opetuksen monipuolistamiseen hyödynnetään.

Yhteistyötä tehdään myös muiden maiden ja koulujen sekä muiden kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa, mikäli yhteistyö tukee koulun tavoitteiden toteutumista ja opetuksen kehittämistä. Koulu osallistuu vuosittain päätettävällä tavalla kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin.

7. OPPILAAN ARVIOINTI

7.1 Arviointi esikoulussa

Arvioinnin keskeisin tarkoitus Helsingin eurooppalaisen koulun esikoulussa on tukea lasten yksilöllistä kasvua ja kehitystä. Positiivisen palautteen avulla lasta kannustetaan osallistumaan aktiivisesti arviointiprosessiin. Arviointitieto mahdollistaa myös varhaisen puuttumisen ja tuen, jos lapsella ilmenee kehityksen ja oppimisen vaikeuksia.

Jokainen lapsi kokoaa portfolioa, joka antaa kokonaisvaltaista tietoa lapsen kehityksestä ja edistymisestä. Portfolio koostuu valikoimasta lapsen töitä, itsearviointia ja opettajan arviointia. Portfolioa käytetään vanhempaintapaamisissa lapsen oppimisen ja saavutusten osoittamiseen ja arvioimiseen.

Jatkuvan havainnoinnin avulla opettajat arvioivat ja suunnittelevat toimintaa, joka tukee lapsen yksilöllistä kehitystä. Havainnoista keskustellaan kahdesti vuodessa vanhempaintapaamisissa. Lukukauden lopuksi lapset saavat kirjalliset arviot, joissa tuodaan esille yksilölliset saavutukset ja määritellään tavoitteet seuraavalle lukukaudelle.

7.2 Oppilaan arvioinnin periaatteet muilla kouluasteilla

Oppilaan arvioinnin tehtävänä alakoulussa ja yläkoulu-lukiossa on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä tukea oppilaan kasvua ja kehitystä. Arvioinnin avulla opettaja antaa oppilaalle jatkuvasti palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista. Tällä palautteella on tärkeä merkitys oppimisprosessissa, sillä se auttaa oppilasta muodostamaan kuvan oppimisestaan ja suuntaamaan sitä tarkoituksenmukaisella tavalla. Palautteen avulla oppilasta ohjataan myös asettamaan omia tavoitteita ja kehittämään työskentelytaitojaan.

Oppilaan arvioinnin tehtävänä on antaa tietoja myös oppilaan huoltajalle sekä jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita varten. Lisäksi oppimisen arviointi auttaa opettajaa kehittämään työtapojaan ja opetusmenetelmiään ja koko kouluyhteisöä arvioimaan opetuksen vaikuttavuutta.

Helsingin eurooppalaisessa koulussa oppilaan arvioinnin perustana ovat koulun opetussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet, joihin suhteuttaen oppilaan osaamista arvioidaan. Jos oppilaalle on laadittu erityisopetussuunnitelma, jossa hänen oppimääränsä jossakin oppiaineessa on yksilöllistetty, häntä arvioidaan suhteessa näihin yksilöllisiin tavoitteisiin.

Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön oppilaan tiedoista, taidoista ja työskentelystä. Arvioinnissa käytetään joustavia ja monipuolisia menetelmiä, joiden avulla oppilas kykenee mahdollisimman hyvin osoittamaan osaamisensa esimerkiksi kielitaidon puutteista tai oppimisvaikeuksista huolimatta.

Arvioinnissa otetaan huomioon myös oppilaan sitoutuminen opiskeluun, tuotokset, opitun soveltaminen sekä koetulokset.

Arviointipalautetta annetaan oppilaille sekä suullisesti että kirjallisesti. Palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe.

Oppilaan oma arviointi, itsearviointi, on tärkeä osa arviointia. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa työskentelyään, asenteitaan, taitojaan ja edistymistään. Itsearviointi kasvattaa oppilaan vastuuta omasta oppimisestaan.

7.2.1 Alakoulu

Helsingin eurooppalaisen koulun alakoulussa arvioinnin erityisenä tehtävänä on oppilaan itsetuntemuksen lisääminen ja myönteisen minäkäsityksen vahvistaminen. Opettaja havainnoi oppilaan osaamista ja työskentelyä sekä oppimisprosessin etenemistä erilaisissa opetustilanteissa ja antaa myönteisellä tavalla arviointipalautetta sekä oppilaan vahvuuksista että niistä asioista, joissa on kehittämisen varaa.

Arviointipalautetta annetaan paitsi opetustilanteissa myös todistusten avulla sekä opettajan ja huoltajien ja myös oppilaan kanssa käytävissä säännöllisissä keskusteluissa. Opetusryhmästä vastaava opettaja käy vuosittain marraskuussa arviointikeskustelun oppilaan huoltajan ja oppilaan kanssa.

Erityisopetussuunnitelmaa noudattavien oppilaiden edistymisen seuraamisessa opettajan ja vanhempien tulee olla säännöllisessä yhteydessä. Oppilas, jolle erityisopetussuunnitelmassa on määritelty yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyt tavoitteet, arvioidaan suhteessa näihin tavoitteisiin.

Jos opettajalla on lukuvuoden jälkimmäisen lukukauden aikana syytä olettaa, että oppilas voi jäädä luokalleen, on huoltajiin oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Tarpeen vaatiessa laaditaan yhteisvastuullisesti suunnitelma oppilaan opiskelun tukemiseksi.

7.2.2 Alakoulun todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Todistus, joka on samanlainen kaikissa kieliosastoissa, on yksi väline koulun ja kodin välisessä yhteydenpidossa. Oppilaalle annetaan syyslukukauden lopussa lukukausitodistus ja lukuvuoden päättyessä lukuvuositodistus.

Todistukseen merkitään todistuksen nimi ja koulun nimi, antamispäivä ja allekirjoitus, oppilaan nimi ja syntymäaika, oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluvat oppiaineet sekä arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut vaadittavat tiedot ja taidot. Lukuvuositodistukseen merkitään lisäksi tieto oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jäämisestään luokalle.

Todistuksessa arvioidaan yleiset koulunkäyntivalmiudet ja opetussuunnitelman mukaiset oppiaineet.

Arvioinnissa käytetään seuraavaa neliportaista asteikkoa:

- tieto- ja taitotasoa ei ole saavutettu
- tieto- ja taitotaso on osittain saavutettu
- tieto- ja taitotaso on saavutettu ja opitun käyttäminen on varmaa ja soveltaminen asianmukaista
- tieto- ja taitotaso on saavutettu ja opitun käyttäminen on varmaa sekä soveltaminen asianmukaista ja itsenäistä uusissa tilanteissa.

Todistuksessa annetaan yhteenveto oppilaan tiedoista ja taidoista, joita edellytetään seuraavalle luokka-asteelle siirtymiseen, seuraavissa oppiaineissa (ydinoppiaineet): äidinkieli, matematiikka, II kieli sekä ympäristö- ja luonnontieto, sekä todetaan opinnoissa eteneminen.

Jos oppilas on opiskellut jotakin oppiainetta erityisopetussuunnitelmassa määriteltyjen yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti, mainitaan tämä todistuksessa.

Lukuvuositoludistuksen liitteessä annetaan tietoa yhteydenpidosta vanhempien kanssa, poissaoloista ja oppilaan saamasta oppimisen tuesta.

7.2.3 Vuosiluokan suorittaminen hyväksytysti ja opinnoissa eteneminen alakoulussa

Oppilas on suorittanut alakoulun vuosiluokan opinnot hyväksytysti ja siirtyy seuraavalla vuosiluokalle, mikäli hän on saavuttanut kaikissa ydinoppiaineissa tavoitteena olevan tieto- ja taitotason vähintäänkin osittain.

Oppilaan vuosiluokan suoritusta voidaan pitää hyväksyttynä ja hän voi siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hän ei ole jossakin aineessa saavuttanut vaadittavaa tieto- ja taitotasoa edes osittain, mikäli arvioidaan, että oppilas kykenee suoriutumaan seuraavan vuosiluokan opinnoistaan mahdollisten tukitoimien turvin.

Oppilaan vuosiluokan suoritus katsotaan hylätyksi, jos oppilas ei ole missään ydinoppiaineessa saavuttanut vaadittavaa tieto- ja taitotasoa edes osittain, ja mikäli arvioidaan, ettei hän tukitoimienkaan avulla kykene suoriutumaan seuraavan luokan opinnoistaan.

Ennen oppilaan vuosiluokan suorituksen hylkäämistä oppilaalle varataan mahdollisuus korottaa hylkäämiseen johtavaa arviota erillisessä kokeessa. Mikäli hän ei suorita koetta hyväksytysti, hänen vuosiluokan suorituksensa hylätään ja hän jää luokalleen. Luokalle jäävän oppilaan suoritukset asianomaiselta luokalta raukeavat.

Päätöksen vuosiluokan opintojen hyväksymisestä ja oppilaan etenemisestä tekevät koulun rehtori ja oppilasta opettavat opettajat. Hylkäävään päätökseen on liitettävä perustelut.

Jos oppilas ei luokalle jäätyään suorita uudelleen aloittamansa vuosiluokan opintoja hyväksytysti, oppilas menettää opinto-oikeutensa tässä koulussa. Koulun johtokunta voi painavasta syystä antaa edellä tarkoitettulle oppilaalle luvan jatkaa opintojaan.

7.2.4 Siirtyminen yläkoulu-lukioon

Oppilas, joka suorittaa hyväksytysti alakoulun viimeisen luokan, siirtyy yläkoulu-lukion ensimmäiselle luokalle.

Jos oppilas on ollut Helsingin eurooppalaisessa koulussa alle kaksi vuotta ja L2-kielen taso ei yllä alakoulun viimeisen luokan edellyttämälle tasolle, oppilas voi silti siirtyä yläkoulu-lukioon. Tällöin oppilaalle tarjotaan tukea ko. kielen oppimisessa yläkoulu-lukion ensimmäisellä luokalla.

7.3. Oppilaan arviointi yläkoulu-lukiassa

Myös Helsingin eurooppalaisen koulun yläkoulu-lukiassa oppilaan arvioinnin tehtävänä on luvun alussa mainittujen periaatteiden mukaisesti ohjata ja kannustaa opiskelua ja sekä antaa tietoa oppimistuloksista. Yläkoulu-lukio -vaiheessa arvioinnin erityisenä tehtävänä on auttaa oppilasta itseään tietoisesti arvioimaan ja suuntaamaan oppimistaan ja työskentelyään sekä kehittämään opiskelustrategioitaan.

Oppilaalle annetaan jatkuvasti palautetta oppimisestaan ja työskentelystään. Oppilaan huoltajille varataan tarvittaessa aikaa arviointikeskusteluun.

Mikäli oppilas on vaarassa jäädä luokalleen, huoltajia informoidaan mahdollisimman varhain, kuitenkin aina ennen luokalle jättämistä koskevaa ratkaisua.

7.3.1 Arviointiasteikko ja arvioinnin käytännöt yläkoulu-lukiassa

Yläkoulu-lukiassa sekä todistuksissa että kirjallisten koesuoritusten arvioinnissa käytetään numeroasteikkoa 0 – 10 seuraavien periaatteiden mukaisesti:

KUVAUS	ARVOSANA
Oppilas suoriutuu erinomaisesti suhteessa oppiaineelle asetettuihin tavoitteisiin sekä koetehtävien asettamaan vaatimustasoon. Arvosana 10 ei tarkoita, että oppilaan suoriutuminen on täysin virheetöntä, vaan että se osoittaa joka suhteessa poikkeuksellista osaamista.	9,0 – 10
Oppilas suoriutuu hyvin suhteessa oppiaineelle asetettuihin tavoitteisiin sekä koetehtävien asettamaan vaatimustasoon.	8,0 – 8,9
Oppilas suoriutuu melko hyvin suhteessa oppiaineelle asetettuihin tavoitteisiin sekä koetehtävien asettamaan vaatimustasoon.	7,0 – 7,9
Oppilaan suoriutumisessa on puutteita, mutta se vastaa silti suurin piirtein oppiaineen tavoitteiden mukaista sekä koetehtävien asettamaa vaatimustasoa	6,0 – 6,9
Oppilaan suoriutuminen ei vastaa oppiaineen tavoitteiden mukaista eikä koetehtävien asettamaa vaatimustasoa, mutta siitä näkyy, että oppilas hallitsee perusasiat ja pystyy korjaamaan puutteet lähitulevaisuudessa.	4,0 – 5,9
Oppilaan suoriutuminen ei vastaa oppiaineen tavoitteiden mukaista eikä koetehtävien asettamaa vaatimustasoa, ja hänen perustietonsa ovat niin hatarat, ettei hän pysty korjaamaan puutteita lähitulevaisuudessa.	2,0 – 3,9
Oppilaan suoriutuminen ei vastaa oppiaineen tavoitteiden mukaista eikä koetehtävien asettamaa vaatimustasoa ja hänen perustietonsa ovat niin hatarat, ettei hän pysty korjaamaan puutteita näköpiirissä olevana aikana.	0,1 – 1,9
Tämä arvio annetaan, jos oppilas jättää tyhjän paperin, hänen vastauksensa ei ole luettavissa, se on täysin asiaton tai jos oppilas on luntannut.	0

Luokilla S1-S3 oppiaineen lukukausi- ja lukuvuosiarvosanaan vaikuttaa kaikki se tieto, mikä opettajalla on käytettävissä oppilaan tiedoista ja taidoista kyseisessä aineessa. Arvosana annetaan kokonaislukuna jokaisessa oppiaineessa. Numeroarvioinnin lisäksi opettaja antaa lyhyen kirjallisen arvion.

Luokilla S4-S7 lukukauden lopussa annetaan jokaisessa oppiaineessa kaksi arvosanaa:

- A-arvosana, joka kuvaa sellaista kirjallista ja suullista näyttöä, jota ei ole otettu huomioon B-arvosanassa
- B-arvosana, joka

- *luokalla S4* perustuu oppiaineessa pidettyihin kokeisiin

- *luokalla S5* perustuu oppiaineessa pidettyihin kokeisiin, ottaen huomioon, että niissä aineissa, joissa kevätlukukaudella järjestetään harmonisoitu koe (ks. 7.3.4), kevään B-arvosana (B2) on sama kuin harmonisoidusta kokeesta saatu arvosana
- *luokalla S6* on sama kuin kummankin lukukauden lopussa järjestetystä harmonisoidusta kokeesta saatu arvosana kaikissa pakollisissa aineissa (paitsi uskontotiedossa ja liikunnassa) ja 4 viikkotunnin valinnaisissa aineissa; muissa aineissa B-arvosana perustuu oppitunneilla järjestettyihin kokeisiin koulun käytännön mukaisesti

A- ja B-arvosanat annetaan puolen numeron tarkkuudella.

Lukuvuosi-arvosana määräytyy A- ja B-arvosanojen perusteella (A1, A2, B1, B2), muttei ole välttämättä niiden aritmeettinen keskiarvo, vaan pohjautuu kaikkeen siihen näyttöön, mitä opettajalla on saatavilla.

Luokalla S7 B-arvosana vastaa Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon osakokeista saatuja arvosanoja tutkinnosta säädettyjen sovellussääntöjen mukaisesti. A- ja B-arvosanat annetaan luokalla S7 yhden desimaalin tarkkuudella.

Oppilas, jolle erityisopetussuunnitelmassa on määritelty yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyt tavoitteet, arvioidaan suhteessa näihin tavoitteisiin.

7.3.2 Yläkoulu-lukiassa käytettävät todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Syyslukukauden lopussa annetaan lukukausitodistus ja lukuvuoden lopussa lukuvuositodistus. Todistuksiin merkitään seuraavat tiedot: todistuksen nimi ja koulun nimi, antamispäivä ja allekirjoitus, oppilaan nimi ja syntymäaika, oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluvat oppiaineet sekä arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut vaadittavat tiedot ja taidot. Lukuvuositodistukseen merkitään lisäksi tieto oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jäämisestään luokalle.

Jos oppilas on opiskellut jotakin oppiainetta erityisopetussuunnitelmassa määriteltyjen yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti, mainitaan tämä todistuksessa.

7.3.3 Vuosiluokan suorittaminen hyväksytysti ja opinnoissa eteneminen luokilla S1-S7

Jos syyslukukauden lopussa oppilaan poissaolojen määrä näyttäisi ylittävän 10% yhdessä tai useammassa oppiaineessa järjestetyistä oppitunneista, koulun rehtori ilmoittaa oppilaan huoltajille, että oppilaan eteneminen seuraavalle luokalle voi vaarantua tai että oppilas ei voi mahdollisesti osallistua ylioppilastutkintoon. Koulun johdon, oppilaan luokanvalvojan ja huoltajien kesken järjestetään tapaaminen, jossa sovitaan asian suhteen tarvittavista toimenpiteistä. A- ja B-arvosanojen määrääntymisessä noudatetaan soveltuvin osin Eurooppa-koulujen vastaavia säädöksiä.

Oppilas, joka on saanut kaikissa oppiaineissa vähintään arvosanan 6, on suorittanut vuosiluokan opinnot hyväksytysti ja siirtyy seuraavalle luokalle.

Oppilaan vuosiluokan suoritus voidaan hyväksyä ja hän voi siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänellä olisi hylättyjä arvosanoja, jos arvioidaan, että hän kykenee suoriutumaan seuraavan vuosiluokan tavoitteista.

Oppilaan vuosiluokan suoritusta ei kuitenkaan voida hyväksyä, jos hänellä on kahdessa tai useammassa oppiaineessa arvosana, joka on alle neljä (4) tai kolmessa tai useammassa oppiaineessa arvosana 4,0 – 5,9.

Ennen oppilaan vuosiluokan suorituksen hylkäämistä oppilaille varataan mahdollisuus korottaa hylättyjä arvosanoja erillisessä kokeessa lukuvuoden päättymistä seuraavina viikkoina. Mikäli oppilas ei suorita kokeita hyväksytysti, hänen vuosiluokan suorituksensa hylätään ja hän jää luokalleen. Luokalle jäävän oppilaan suoritukset asianomaiselta luokalta raukeavat.

Päätöksen vuosiluokan opintojen hyväksymisestä ja oppilaan etenemisestä tekevät koulun rehtori ja oppilasta opettavat opettajat.

Jos oppilas ei luokalle jäätyään suorita uudelleen aloittamansa vuosiluokan opintoja hyväksytysti, oppilas menettää opinto-oikeutensa tässä koulussa. Koulun johtokunta voi painavasta syystä antaa edellä tarkoitettulle oppilaalle luvan jatkaa opintojaan.

7.3.4 Harmonisoidut kokeet

Luokalla S5 järjestetään lukuvuoden lopussa harmonisoidut kokeet äidinkielessä (L1), 2. ja 3. vieraassa kielessä (L2 ja L3), matematiikassa (4 ja 6 viikkotuntia), biologiassa, kemiassa, fysiikassa, historiassa ja maantiedossa. Äidinkielessä ja 6 vt:n matematiikassa kokeen pituus on 3 oppituntia, muissa aineissa 2 oppituntia.

Harmonisoidut kokeet tarkoittavat kokeita, jotka ovat samat (L1-kielessä samantyyppiset) kaikkien kieliosastojen oppilaille. Niiden tarkoitus on yhtenäistää arviointia kieliosastojen välillä ja selvittää oppilaan tietojen ja taitojen taso ennen EB-tutkintoon valmistaville luokille (S6-S7) siirtymistä. Harmonisoidut kokeet laaditaan yhteistyössä eri kieliosastojen opettajien kesken.

7.3.5 Eurooppalainen ylioppilastutkinto

Helsingin eurooppalaisen koulun yläkoulu-lukion päättötutkintona on Eurooppalainen ylioppilastutkinto, joka suoritetaan S7-luokan lopussa ja joka on tunnustettu kaikissa Euroopan Unionin jäsenmaissa sekä lukuisissa muissa maissa. Tutkinnon perusteella myönnettävä todistus antaa Euroopan Unionissa saman jatko-opintokelpoisuuden kuin vastaavat kansalliset päättötutkintotodistukset mukaan lukien hakeutumisen yliopisto- ja korkeakouluopintoihin.

Helsingin eurooppalaisessa koulussa noudatetaan Eurooppa-koulujen tutkinnon järjestämisestä säädettyjä määräyksiä. Näistä määräyksistä on lisätietoja saatavilla Eurooppa-koulujen verkkosivuilla www.eursc.eu.

8. KOULUN TOIMINNAN ARVIOINTI

Helsingin eurooppalaisesta koulusta säädetyn lain mukaan koululla on velvollisuus arvioida itse antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta säännöllisin väliajoin. Arvioinnin kohteet ja ajankohdat päättää Opetushallitus.

Lisäksi koulun tulee osallistua opetusministeriön päättämiin koulun toiminnan ulkopuolisiin arviointeihin ja tarkastuksiin, joita voivat olla esimerkiksi Eurooppa-koulujen johtokunnan akkreditointimenettelyyn säättämät tarkastukset.

Koulun toiminnan arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, koulun henkilöstön työtä ja sekä hankkia ja analysoida tietoa koulun kehittämistyön ja päätöksenteon pohjaksi. Koulun toiminnan arvioinnista ovat ensisijaisesti vastuussa rehtori ja opettajat.

8.1 Koulun arvioinnin menetelmät

Opetussuunnitelma on koulun keskeinen strategia-asiakirja koko koulun ja opettajan oman työn kannalta. Opetussuunnitelman toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan jatkuvasti.

Opetussuunnitelmaan perustuva koulun toiminta- ja kehittämissuunnitelma laaditaan vuosittain syyslukukauden alussa. Se sisältää lukuvuoden työtä ohjaavat konkreettiset tavoitteet sekä käytännön työ- ja opetusjärjestelyt. Toiminta- ja kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja koulun tuloksellisuutta arvioidaan lukuvuoden päättyessä laadittavassa koulun toimintakertomuksessa.

Toiminta- ja kehittämissuunnitelman ja toimintakertomuksen laadintaan osallistuvat rehtori, opettajat, koulun muu henkilökunta, oppilaat sekä osin koulun ulkopuoliset tahot.

Toiminta- ja kehittämissuunnitelman valmistelu alkaa keväällä opettajien suunnittelukokouksessa ja jatkuu syyslukukauden alkaessa. Valmisteluvaiheessa pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja oppilaskunnalta ja muulta henkilökunnalta.

Toiminta- ja kehittämissuunnitelmassa määritellään vuosittaiset arviointialueet ja kriteerit. Vuosittain voidaan painottaa eri arviointikohteita.

Opiskelijoille, henkilöstölle ja huoltajille tehtyjen kyselyjen tuloksia käsitellään ja arvioidaan yhdessä. Esille nousseista epäkohdista tai parantamista vaativista asioista voidaan valita koulun kehittämiskohteita. Koulun toiminnan arviointikysely tehdään vuosittain lukuvuoden lopussa opettajille ja henkilökunnalle sekä joka toinen vuosi oppilaille ja vanhemmille/huoltajille.

Koulun johtokunta hyväksyy opettajakunnan käsittelemän toiminta- ja kehittämissuunnitelman sekä lukuvuoden päättyessä toimintakertomuksen.

8.2 Opettajan työn arviointi

Rehtorin kanssa käytävässä vuosittaisessa kehittämisskeskustelussa opettaja arvioi omaa työskentelyään ja saa toiminnastaan palautetta rehtorilta.

Opettajan itsearvioinnin tavoitteena on oman opetustyön kehittäminen. Opettaja arvioi jatkuvasti omia työskentelytapojaan. Valittujen opetusmenetelmien tulee palvella mahdollisimman hyvin oppilaiden oppimistavoitteiden saavuttamista. Tiimityöskentely luo myös tilanteita, joissa opettaja voi reflektoida omaa opettajuuttaan ja työtapojaan toisten kanssa.

9. Opetuksen ainekohtaiset tavoitteet ja sisällöt

Helsingin eurooppalaisessa koulussa on käytössä Eurooppa-koulujen ainekohtaiset opetussuunnitelmat (www.eurasc.eu) niissä aineissa, joihin Eurooppa-koulut on laatinut opetussuunnitelman. Esiopetuksen aihealueiden osalta noudatetaan Eurooppa-koulujen esiopetukseen hyväksytyjä määräyksiä.

Uskontotiedon, terveystiedon ja tietotekniikan opetussuunnitelmat hyväksyy Opetushallitus. Nämä opetussuunnitelmat ovat tämän asiakirjan liitteinä.

LIITTEET:

Liite 1: Uskontotiedon opetussuunnitelma

Liite 2: Terveystiedon opetussuunnitelma

Liite 3: Tietotekniikan opetussuunnitelma